

Εμπορικό Δίκαιο

Θέμα 1

Εταιρική Δομή Ναυτιλιακής Εταιρείας

- Μονοβάπορη Εταιρεία (One ship company)
- Διαθέτει ένα περιουσιακό στοιχείο (single asset company)
- Οι αξιώσεις των πιστωτών στρέφονται κατά της εταιρικής περιουσίας και όχι της προσωπικής του πλοιοκτήτη
- Το υποθηκευμένο πλοίο δεν μπορεί να κατασχεθεί για απαιτήσεις εναντίον άλλων πλοίων του πλοιοκτήτη

Ναυτιλιακες εταιρειες

Γενικά χαρακτηριστικά Ατομικής Επιχείρησης

- Εμπορική εταιρία κατά το ουσιαστικό σύστημα
- Με νομική προσωπικότητα
- Κοινό πλαίσιο δικαίου με τις ονομαστικές εταιρείες.
- Χαρακτηριστικό της η προσωπική, απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη του ενός και μόνου εταίρου για τα εταιρικά χρέη
- Νόμιμη διαχείριση: ατομική
- Εταίρος, διαχειριστής και εκπρόσωπος ο «μονοπρόσωπος» εταίρος

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Έννοια: Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) είναι μια εμπορική εταιρεία στην οποία τα μέλη της έχουν περιορισμένη ευθύνη ανάλογη με το ποσό των μετοχών που έχουν.

Χαρακτηριστικά: Η ΕΠΕ είναι μια νομική προσωπικότητα. Το εταιρικό της κεφάλαιο αποτελείται από χρηματικές καταβολές ή καταβολές ειδών, εκδίδει τίτλους που διανέμονται στους εταίρους και δεν μπορούν να εκδοθούν άλλοι τίτλοι. Ο ρόλος μιας ναυτιλιακής ΕΠΕ είναι η διαχείριση, ναύλωση και εκμετάλλευση ξένων πλοίων επειδή συνήθως δεν έχουν τα δικά τους πλοία

Οργάνωση: Μια ΕΠΕ αποτελείται από 2 όργανα: την Συνέλευση των εταίρων που παίρνει αποφάσεις για θέματα που αφορούν την εταιρεία και εκλέγουν τον Διαχειριστή ο οποίος εκπροσωπεί και διαχειρίζεται την εταιρεία.

Σύσταση: Απαιτείται εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον 2.400 ευρώ για τη σύστασή της, το οποίο μπορεί να αποτελείται και από εισφορά σε είδος (π.χ. ακίνητο) κατόπιν αποτίμησης.

Ανωνυμη Εταιρεια

- **Έννοια**: Η Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ) είναι μια κεφαλαιουχική εταιρεία με εμπορικό σκοπό για της οποίας τα χρέη είναι υπεύθυνη η ίδια με τη δικιά της περιουσία .
- **Χαρακτηριστικά**: Η ΑΕ είναι μια νομική προσωνπικότητα με σωματειακό χαρακτήρα δηλαδή για την διοίκηση της ΑΕ είναι υπεύθυνοι το διοικητικό συμβούλιο που εκλέχθηκε από τη γενική συνέλευση και όχι ο κάθε μέτοχος ξεχωριστά. Η οργάνωση είναι κεφαλαιουχική που σημαίνει ότι το ποσοστό των μετοχών που έχει ένας μέτοχος καθορίζει και τον ρόλο που έχει στις ψηφοφορίες.
- **Οργάνωση**: Η ΑΕ αποτελείται από 2 όργανα: τη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) και το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ). Η ΓΣ είναι το ανώτατο όργανο της ΑΕ όπου σε αυτήν συμμετέχουν όλοι οι μέτοχοι της εταιρείας για την λήψη των αποφάσεων όπως το νέο ΔΣ και τα καθήκοντα του, τις πολιτικές που θα ακολουθήσει η εταιρεία και γίνεται παρουσίαση της προόδου που είχε η εταιρεία. Το ΔΣ αποτελείται από άτομα τα οποία ψηφίστηκαν στη γενική συνέλευση και ο ρόλος του είναι να φροντίσει να επιτευχθούν οι στόχοι και να τηρηθούν οι πολιτικές που αποφασίστηκαν στη ΓΣ. Μέσα στο ΔΣ εκλέγεται ένας πρόεδρος που είναι ο συντονιστής το ΔΣ και ο Διευθύνοντας Σύμβουλος που εκπροσωπεί και διοικεί την εταιρεία
- **Σύσταση ΑΕ**: Μια ΑΕ μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο όπου όλο το μετοχικό κεφάλαιο θα είναι δικό του και η εταιρεία θα είναι μονοπρόσωπη ή από πολλά πρόσωπα. Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την σύσταση είναι 25.000€ και για τις ναυτιλιακές είναι 60.000€. Εκτός από το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να δημιουργηθεί και ένα καταστατικό από έναν συμβολαιογράφο, που θα περιέχει στοιχεία όπως την επωνυμία και διάρκεια της (μπορεί να είναι συγκεκριμένη ή αόριστη), το είδος, αριθμό και ονομαστική αξία των μετοχών, τα δικαιώματα των μετόχων κτλ. Στη συνέχεια το καταστατικό αυτό δημοσιεύεται στο ΦΕΚ και μετά η εταιρεία θα καταχωρηθεί στο Μητρώο των ΑΕ και άδεια λειτουργίας σε περίπτωση που το μετοχικό κεφάλαιο ξεπερνάει τα 3 εκατομμύρια ευρώ.
- **Λύση ΑΕ**: Μια ΑΕ λύεται όταν πτωχεύσει, έχει ξεπεραστεί ο χρόνος διάρκειάς της που είχε σημειωθεί στο καταστατικό ή αν αποφασιστεί αυτό από τη γενική συνέλευση.

Ειδικη Ανωνυμη Ναυτιλιακη Εταιρεια

- **Έννοια:** Μια Ειδική Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία (Ε.ΑΝΕ) είναι μια ΑΕ η οποία έχει έδρα στην Ελλάδα και της έχει δοθεί το δικαίωμα τα πλοία της να έχουν ελληνική σημαία.
- **Χαρακτηριστικά:** Η μορφή αυτής της εταιρείας είναι παρόμοια με μια ΑΕ με τις διαφορές ότι ο σκοπός της Ε.Α.Ν.Ε είναι η εκμετάλλευση και διαχείριση ελληνικών πλοίων σε ξένα νερά, η επωνυμία της εταιρείας πρέπει να έχει τις λέξεις Ε.Α.Ν.Ε και το νόμισμα που χρησιμοποιεί για το κεφάλαιό της δεν χρειάζεται να είναι το ευρώ αλλά μπορεί να είναι και το δολάριο κτλ. και τα λογιστικά της βιβλία και ο ισολογισμός της εκφράζονται σε αυτό το νόμισμα. Επιπλέον οι μετοχές που δίνει η εταιρεία μπορούν να είναι ανώνυμες και να τις εξαγουν στο εξωτερικό αλλά δεν μπορούν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο.
- **Οργάνωση:** Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει το ελάχιστο μια φορά ανά εξάμηνο να πραγματοποιεί συνεδριάσεις είτε στην ημεδαπή ή αλλοδαπή όπου παρευσιάζονται τα μέλη τους αυτοπρόσωπος ή με νομική εκπροσώπηση. Στη Γενική Συνέλευση των μετόχων η οποία συνήθως γίνεται στην έδρα της εταιρείας αλλά μπορεί να γίνει και σε άλλο μέρος αποφασίζονται θέματα όπως η διανομή των μερισμάτων και η έγκριση του ισολογισμού της εταιρείας .

Συμπλοιοκτησία

Έννοια: Η Συμπλοιοκτησία αποτελεί μορφή ναυτιλιακής επιχείρησης που εμφανίζεται στη περίπτωση που ένα πλοίο ανήκει κατά κυριότητα σε πολλούς ιδιοκτήτες (πλοιοκτήτες), οι οποίοι από κοινού και κατόπιν συμφωνίας εκμεταλλεύονται αυτό, καλούμενοι συμπλοιοκτήτες.

Χαρακτηριστικά: Η συγκυριότητα και συνεκμετάλλευση του πλοίου, έλλειψη κάποιο άλλου εταιρικού δεσμού μεταξύ των συμπλοιοκτητών και επειδή η συμπλοιοκτησία δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο δεν έχει κάποια ονομασία ούτε μπορεί να πτωχεύσει. Έτσι σε αντιδιαστολή των όσων ισχύουν σε προσωπικές επιχειρήσεις ούτε η πτώχευση ή ο θάνατος, αλλά ούτε και τυχόν ανικανότητα προς δικαιοπραξία ενός των συμπλοιοκτητών μπορεί να επιφέρει τη λύση της συμπλοιοκτησίας.

Οργάνωση: Μια συμπλοιοκτησία έχει έναν διαχειριστή ο οποίος εκλέγεται από την πλειοψηφία. Ο διαχειριστής μπορεί να είναι ένας συμπλοιοκτήτης όπου του ανατέθηκε αυτή η θέση και με βάση τη σύμβαση μπορεί να του ανακληθεί αυτή η θέση μόνο αν υπάρχει κάποιος σοβαρός ρόλος. Ο ρόλος του Διαχειριστή είναι να ακολουθεί τις οδηγίες της πλειοψηφίας των συμπλοιοκτητών και να φυλάσσει όλα τα έγγραφα που έχουν σχέση με τη διαχείριση του πλοίου.

Λύση συμπλοιοκτησίας: Μια συμπλοιοκτησία μπορεί να λυθεί όταν έχει καταστραφεί το πλοίο, όταν όλες οι μερίδες συγκεντρώνονται σε έναν συμπλοιοκτήτη, με εκποίηση του πλοίου ή με δικαστική επίλυση.

ΘΕΜΑ 2^ο- εισαγωγικά

Σύμβαση ναυλώσεως:

Συμφωνία μεταξύ δύο μερών

A) του πλοιοκτήτη ή του εκμεταλλευόμενου το πλοίο και

B) του ναυλωτή

για την **διάθεση ορισμένου πλοίου** προς **μεταφορά φορτίου ή επιβατών έναντι ανταλλάγματος.**

Βάσει της συμφωνίας ο **εκναυλωτής** (πλοιοκτήτης ή εκμεταλλευόμενος το πλοίο (owner)) υποχρεούται να θέσει στην διάθεση του **ναυλωτή** (charterer) ολόκληρο ή μέρος ορισμένου πλοίου για την διενέργεια θαλάσσιας μεταφοράς ή να ενεργήσει με αυτό μεταφορά φορτίων ή επιβατών έναντι χρηματικού ανταλλάγματος που καλείται ναύλος (freight ή hire)

ΕΚΝΑΥΛΩΤΗΣ

- Πλοιοκτήτης (shipowner)
- Εφοπλιστής
- Διαχειριστής

ΝΑΥΛΩΤΗΣ

- Κύριος φορτίου, όταν το μεταφέρει για τον ίδιο
- Πωλητής φορτίου, όταν έχει συμφωνήσει να αναλάβει την μεταφορά

**Τα κυριότερα είδη
ναυλώσεων είναι τα
ακόλουθα:**

**Ανάλογα με το
χρονικό διάστημα:**

Ναύλωση γυμνού
πλοίου
(bareboat charter)

Χρονοναύλωση
(time charter)

Ναύλωση κατά
ταξίδι
(voyage charter)

**Ανάλογα με τον
χώρο που
καταλαμβάνει το
φορτίο:**

Ολική

Μερική

Θεμα 2.1

Στην ναύλωση χρόνου (time charter)

χρονοναύλωση (Time Charter)

ο εκναυλωτής

έχει την ευθύνη της
επένδρωσης και
ασφάλισης του πλοίου

ο ναυλωτής

καταβάλλει τα έξοδα των
καυσίμων και των εφοδίων

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)
ΚΥΡΙΟΙ ΟΡΟΙ
ΠΛΗΡΩΜΗ ΝΑΥΛΟΥ-(PAYMENT OF HIRE-WITHDRAWAL)

Το αντάλλαγμα για την χρήση του πλοίου στην χρονοναύλωση ονομάζεται «ενοίκιο» ή «χρονοναύλος» (HIRE)

- Το αντάλλαγμα καταβάλλεται περιοδικά και συνήθως προκαταβάλλεται για το επόμενο δεκαπενθήμερο.
- Είναι δυνατές αντίθετες συμφωνίες.
- Καθυστέρηση στην καταβολή του χρονοναύλου μπορεί να συνιστά condition (ανάλογα με την διατύπωση στο ναυλοσύμφωνο) και να οδηγεί σε ακύρωση του συμβολαίου.
- Anti technicality clause. Προβλέπει: γραπτή ενημέρωση εκναυλωτή προς ναυλωτή για την καθυστέρηση καταβολής + Πληρωμή σε σύντομο διάστημα
- Ενέργειες για είσπραξη του ναύλου σε περίπτωση μη πληρωμής ή καθυστερημένης πληρωμής: Κατάσχεση καυσίμων και τραπεζικών λογαριασμών.

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)

χρονοναυλωσεις
(off hire)

Όταν υπάρχει αδυναμία χρήσης του πλοίου από τους ναυλωτές για κάποιο διάστημα, μπορεί να συμφωνηθεί ότι για το διάστημα αυτό δεν θα οφείλεται ενοίκιο/ναύλος. (Αναστολή χρονοναυλώσεως/Off hire)

Βασική αρχή: Οι ναυλωτές οφείλουν να αποδείξουν ότι υπάρχει περίπτωση αναστολής της χρονοναυλώσεως.

- Δεν απαιτείται πταίσμα από τους πλοιοκτήτες.

Ενδεικτικές περιπτώσεις off hire:

- ο Παρέκκλιση από την πορεία (deviation)
- ο Ακαταλληλότητα πλοίου μετά την παράδοση (unseaworthiness)
- ο Ελλιπής σύνθεση πληρώματος.
- ο Εμπόλεμη κατάσταση.

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)

χρονοναυλωσεις

παραδοση-επιστροφή (DELIVERY-REDELIVERY)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΑΥΛΩΣΗΣ:

- Συνήθως δίνεται περιθώριο πχ. 15 μέρες συν/πλην κατ' επιλογή του ναυλωτή.

ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ (DELIVERY):

- Την τελική ημερομηνία λήξης.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ (LATE REDELIVERY):

- Αν η αγορά έχει ανέβει: Ο εκναυλωτής δικαιούται αποζημίωση = Ναύλος αγοράς - συμφωνημένος ναύλος + άλλες απώλειες.
- Αν η αγορά έχει πέσει: Αποζημίωση εκναυλωτή μόνο σε απώλεια ναυλοσυμφώνου κατά ταξίδι ή άλλη οικονομική απώλεια. Ο ναυλωτής καταβάλλει τον (μεγαλύτερο) συμφωνημένο ναύλο και όχι τον ναύλο της αγοράς.

ILLEGITIMATE LAST ORDER: Εντολή ναυλωτή για ταξίδι που αν εκτελεστεί θα οδηγήσει σε επιστροφή του πλοίου μετά την ημερομηνία λήξης. Δικαιώματα εκναυλωτή.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΛΗΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΑΥΛΩΤΗ ΣΕ ΠΤΩΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: Τερματισμός + Αποζημίωση

Θέμα 2.2

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)

κυριοι οροι
Ναύλωση κατά ταξίδι

Το αντάλλαγμα για την χρήση του πλοίου στην ναύλωση κατά ταξίδι ονομάζεται «ναύλος» (FREIGHT)

- Υπόχρεος για την καταβολή είναι ο ναυλωτής ή ο παραλήπτης.
- **Νεκρός ναύλος (dead freight):** Καταβολή συμφωνημένης αμοιβής για μη φόρτωση όλης της συμφωνημένης ποσότητας. Συνήθως συμφωνημένος ναύλος ανά τόνο μείον έξοδα μεταφοράς και εκφόρτωσης.

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)
anapomonh/υπεραναμονη (laytime/demurrage)
εννοια

- Στις ναυλώσεις κατά ταξίδι ορίζεται **συγκεκριμένος χρόνος** που έχει στην διάθεσή του ο ναυλωτής για να ολοκληρώσει την φόρτωση και την εκφόρτωση. (laytime/χρόνος σταλίας)
- Μετά την πάροδο του ορισμένου χρόνου, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο, ο εκναυλωτής δικαιούται αμοιβή που ονομάζεται **demurrage/επισταλίες/υπεραναμονή**.
- Η αμοιβή αυτή θεωρείται **αποζημίωση για εκκαθαρισμένες ζημίες** και όχι ποινή και δεν απαιτείται ο εκναυλωτής να αποδείξει συγκεκριμένη ζημία για να την δικαιούται.
- Η παράβαση, για την οποία οφείλεται αποζημίωση, συνίσταται στην παράβαση του ορισμένου χρόνου για την εκφόρτωση.
- Ο εκναυλωτής δικαιούται **ΜΟΝΟ** την συμφωνημένη αποζημίωσης **ΕΚΤΟΣ αν αποδείξει ότι η καθυστέρηση οδηγεί σε ακύρωση της σύμβασης (detention)** (Σπάνιες περιπτώσεις)

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)
αναμονη/υπεραναμονη (laytime/demurrage)
ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΣΤΑΛΙΩΝ (LAYTIME):

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΦΙΞΗ
ΠΛΟΙΟΥ ΣΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ
ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ Η
ΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΣ
(ARRIVED SHIP)

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΠΛΟΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΦΟΡΤΩΣΗ
(READINESS FOR
LOADING)

ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ
ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ
(VALID NOTICE OF
READINESS)

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)
αναμονή/υπεραναμονή (laytime/demurrage)
Το καταπλεον πλοίο (THE ARRIVED SHIP)

Για να ξεκινήσει η αναμονή (laytime) το πλοίο πρέπει να έχει καταφθάσει.

- ❑ Διαφορά ανάμεσα σε ναυλοσύμφωνα λιμένος (port) και αγκυροβολίου/προβλήτας (berth)
 - Στα ναυλοσύμφωνα αγκυροβολίου το πλοίο έχει καταφθάσει **όταν βρίσκεται στο αγκυροβόλιο.**
 - Στα ναυλοσύμφωνα λιμένος το πλοίο έχει καταφθάσει **όταν έχει φθάσει στον λιμένα.** Ο χρόνος μετράει αν το πλοίο φθάσει στο λιμάνι αλλά λόγω κίνησης δεν φθάσει στο σημείο φόρτωσης/εκφόρτωσης.
- ❑ *The Johanna Oldendorf*: Για να έχει καταφθάσει, το πλοίο πρέπει:
 - να βρίσκεται μέσα στην γεωγραφική και νομική περιοχή του λιμανιού
 - Να βρίσκεται στην διάθεση του ναυλωτή, έτοιμο να καταπλεύσει σε θέση φόρτωσης μόλις είναι διαθέσιμη.
 - (το πλοίο βρίσκεται στην διάθεση του ναυλωτή, όταν είναι σε συνηθισμένη θέση αναμονής ΕΝΤΟΣ του λιμένα)

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)

anamoni/υπερανάμνη (laytime/demurrage)
etoimothta προς φορτωση (readiness for loading)

**Για να είναι έγκυρη η επιστολή ετοιμότητας (Notice of Readiness ή NOR) το πλοίο πρέπει
ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟ (READY) ΓΙΑ ΦΟΡΤΩΣΗ**

- Το πλοίο πρέπει να είναι έτοιμο από κάθε άποψη για να παραλάβει φορτίο όταν επιδίδει NOR.
 - Το ερώτημα είναι σε τί οφείλεται τυχόν καθυστέρηση για την πλήρη ετοιμότητα. (Τυπικές διαδικασίες π.χ. έκδοση τυπικού πιστοποιητικού ή ουσιαστικό πρόβλημα π.χ. fumigation)

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)
αναμονή/υπεραναμονή (laytime/demurrage)
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

Για να ξεκινήσει η αναμονή (laytime) πρέπει να επιδοθεί μία έγκυρη επιστολή ετοιμότητας (Notice of Readiness) (άρθρο 128 ΚΙΝΔ)

- Επιστολή ετοιμότητας είναι η ειδοποίηση που στέλνει ο πλοίαρχος στον ναυλωτή για την άφιξη του πλοίου στον λιμένα ή τη θέση φορτώσεως.
- Πρέπει να περιέχει **δύο δηλώσεις**:
 - A) Το πλοίο έχει φθάσει στον προορισμό του
 - B) Το πλοίο είναι έτοιμο από κάθε άποψη να φορτώσει ή να ξεφορτώσει.
- Η έγκυρη ειδοποίηση αποτελεί υποχρέωση του εκναυλωτή και από αυτήν καθορίζεται η έναρξη του χρόνου έναρξης των σταλιών (laytime)
- Η επίδοση της επιστολής και η σημασία αυτής έχει καθιερωθεί από το σύνολο των τυποποιημένων ναυλοσυμφώνων, στα οποία καθορίζεται επακριβώς ο χρόνος και ο τύπος επίδοσης της επιστολής.
- Αν η πρώτη NOR είναι άκυρη, ο χρόνος αναμονής ξεκινάει όταν το πλοίο καταστεί «έτοιμο» ή όταν ξεκινήσει η εκφόρτωση ή απαιτείται επίδοση νέας?

Υπάρχει διχογνωμία στις αποφάσεις. Χρήσιμη η διευκρίνηση στο ναυλοσύμφωνο.

ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΟ (CHARTER PARTY)

αναμονη/υπεραναμονη (laytime/demurrage)
υπολογισμος laytime

Ο υπολογισμός του laytime γίνεται

A) Με προσδιορισμό συγκεκριμένου αριθμού ημερών για την ολοκλήρωση της φόρτωσης.

B) Με προσδιορισμό συγκεκριμένου ρυθμού φόρτωσης/εκφόρτωσης του φορτίου.

«Once on demurrage always on demurrage»

Αν έχει ξεκινήσει ο υπολογισμός σταλιών (demurrage) **δεν ισχύουν οι εξαιρέσεις** από τον υπολογισμό της αναμονής π.χ. βροχή, αργίες, Κυριακές κλπ.

Εξαιρέσεις: A) Όρος ναυλοσυμφώνου. B) Καθυστέρηση εξ' αιτίας του πλοιοκτήτη.

Αποζημίωση για detention

- Όταν η καθυστέρηση φόρτωσης ή εκφόρτωσης είναι τόσο σημαντική που οδηγεί σε ακύρωση του συμβολαίου
- Όταν η ζημία του πλοιοκτήτη είναι διαφορετική από αυτήν που καλύπτει ο όρος

Θέμα 3

3.1 ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ:

ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (BILL OF LADING)

ΔΙΑΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (THROUGH BILL OF LADING)

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ (MATE'S RECEIPT)

- 125 ΚΙΝΔ. Εκδίδεται κατά την παραλαβή των πραγμάτων επί του πλοίου πριν εκδοθεί φορτωτική και αναφέρει την ποσότητα και το είδος του φορτίου.
- Συνήθως υπογράφεται από τον Υποπλοίαρχο (Chief Mate)

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ (DELIVERY ORDER):

- Έγγραφο εντολή του κομιστή της φορτωτικής προς τον μεταφορέα να παραδώσει τμήμα του φορτίου στον κομιστή του εγγράφου.

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΑΓΩΓΙΑΣΤΗΡΙΟ (SEAWAY BILL).

- Μοιάζει με την φορτωτική. Η κύρια διαφορά είναι πως δεν είναι μεταβιβάσιμο, αλλά αποδεικτικό της σύμβασης μεταφοράς και της παραλαβής των εμπορευμάτων. Χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που δεν απαιτείται μεταβίβαση του φορτίου εν πλω ούτε ενέγγυα πίστωση.

Αποδειξεις παραλαβης- αποδειξεις υποπλοιάρχου (Mate's receipt)

Η απόδειξη υποπλοιάρχου είναι προσωρινής ισχυος απόδειξη, εκδιδόμενη από τον υποπλοίαρχο αμέσως μετά την φόρτωση, ειδικά σε φορτία χύδην και χορηγούμενη στον φορτωτή.

Στην απόδειξη αναφέρονται

- Όνομα φορτωτή και παραλήπτη
- Λιμένες φόρτωσης και προορισμού
- Κατάσταση φορτίου (φθορές, αλλοιώσεις, σημάδια, παραβιάσεις συσκευσίας)
- Ποσότητα, όγκος και βάρος φορτίου

Η απόδειξη

- αποτελεί την βάση για την σύνταξη της φορτωτικής.
- αποτελεί απόδειξη για την παράδοση του φορτίου από τον φορτωτή και για την κατάσταση παραλαβής του.
- δεν αποτελεί δεσμευτική απόδειξη για την κατάσταση του φορτίου.
- Δεν δίνει δικαιώματα στο φορτίο.
- μετά την έκδοση της φορτωτικής χάνει την αποδεικτική της δύναμη.

Διαταγή παραδοσης (delivery order)

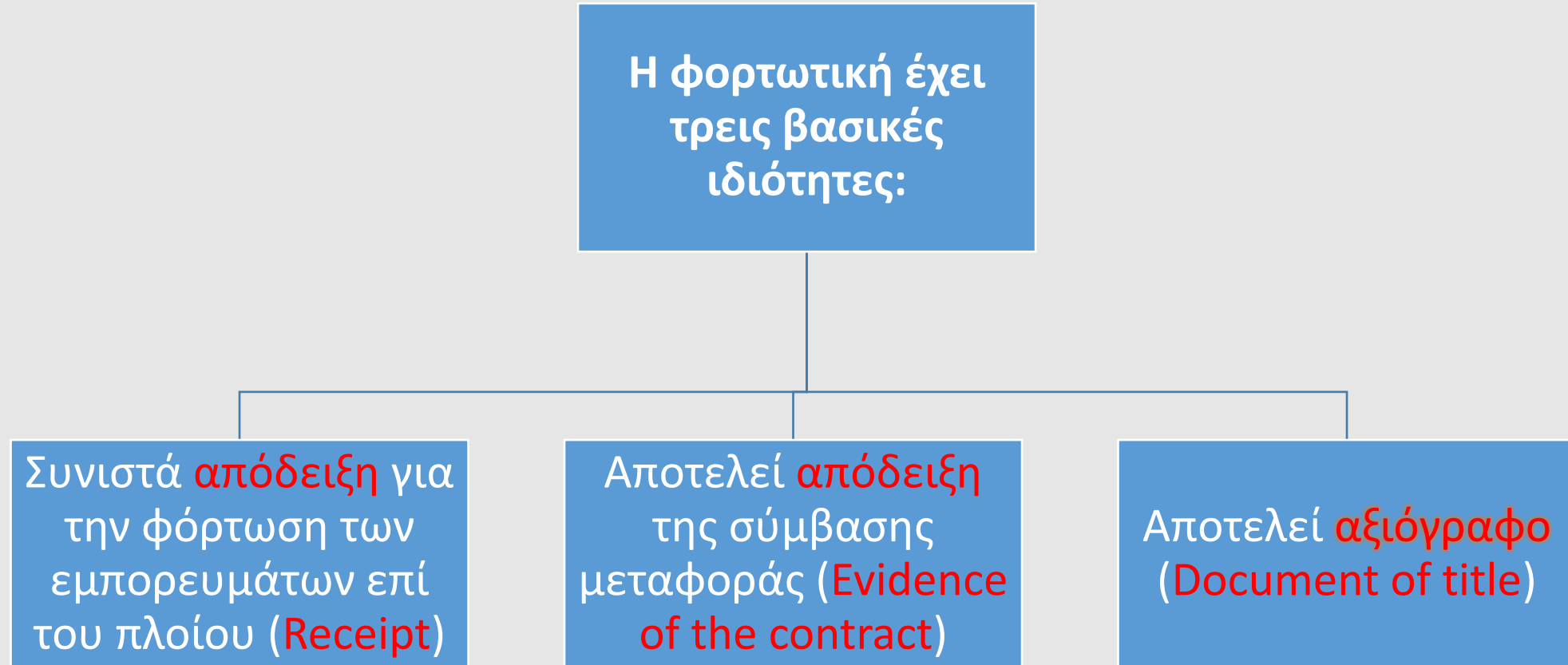
Η διαταγή παραδόσεως (delivery order) είναι έγγραφη εντολή του κομιστή της φορτωτικής ή του θαλάσσιου μεταφορέα προς τον κάτοχο των εμπορευμάτων να παραδώσουν ορισμένο τμήμα από την συνολική ποσότητα των εμπορευμάτων στον κομιστή του εγγράφου.

Περιπτώσεις έκδοσης delivery order:

- Όταν έχει εκδοθεί μία φορτωτική για το σύνολο του φορτίου, το οποίο πωλήθηκε σε διαφορετικά πρόσωπα.
- Σε εμπορευματοκιβώτια
- Σε περίπτωση που ο κομιστής θέλει να παραλάβει τμηματικά.

ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (BILL OF LADING)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

3.2 ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (BILL OF LADING)

ΕΝΝΟΙΑ

Ως
φορτωτική
(bill of
lading)
ορίζεται το
έγγραφο,
το οποίο:

- Εκδίδεται από τον μεταφορέα ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο προς τον φορτωτή.
- Αποτελεί απόδειξη παραλαβής του είδους, της ποσότητας, της ποιότητας και της κατάστασης του μεταφερόμενου εμπορεύματος για μεταφορά σε ένα μέρος για έναν παραλήπτη.
- Αποδεικνύει την κατάρτισή της σύμβασης μεταφοράς
- Αποτελεί τεκμήριο για την κυριότητα του κομιστή της επί των μεταφερόμενων εμπορευμάτων.

Αρχικά ο έμπορος των αγαθών ήταν και ο πλοιοκτήτης που συμμετείχε στην θαλάσσια αποστολή και συνόδευε τα εμπορεύματα. Αργότερα οι έμποροι συνόδευαν τα εμπορεύματά τους επί των πλοίων, ακόμα και αν τα πλοία ανήκαν σε άλλους.

Τα πρώτα έγγραφα που έμοιαζαν με φορτωτική εμφανίστηκαν στις αρχές του 14ου αιώνα και αποτελούσαν μη μεταβιβαζόμενη απόδειξη παραλαβής του φορτίου, που έδινε ο θαλάσσιος μεταφορέας στον έμπορο που δεν συνόδευε το φορτίο. Η απόδειξη περιείχε δηλώσεις για το είδος, την ποσότητα και την κατάσταση του φορτίου κατά τον χρόνο της φόρτωσης.

Στην συνέχεια ενσωματώθηκαν σε αυτή και οι όροι της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς, για να καταστεί δυνατή η επίλυση των διαφορών που ανέκυπταν μεταξύ του φορτωτή και του θαλάσσιου μεταφορέα.

Κατά τον 18ο αιώνα η φορτωτική έγινε μεταβιβάσιμο αξιόγραφο, που μπορούσε να μεταβιβασθεί πριν το εμπόρευμα φτάσει στον προορισμό του.

Η φορτωτική αποτελεί από τα σημαντικότερα έγγραφα στο διεθνές εμπόριο, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου χρηματοδοτείται από letters of credit (ενέγγυες πιστώσεις).

Για να πιστωθούν τα χρήματα της πώλησης στον πωλητή/φορτωτή, πρέπει η τράπεζα του αγοραστή/παραλήπτη να λάβει τα συμφωνημένα έγγραφα, το σημαντικότερο από τα οποία είναι η καθαρή φορτωτική, η οποία αποδεικνύει ότι το φορτίο έχει φορτωθεί σε πλοίο στην προβλεπόμενη κατάσταση και στην συμφωνημένη ποσότητα.

Είναι πολύ σημαντικό η περιγραφή των εμπορευμάτων και το βάρος αυτών να είναι ακριβές στην φορτωτική, διότι η τραπεζική πίστωση σχετίζεται με την αλήθεια της περιγραφής.

Άλλα έγγραφα που απαιτούνται είναι το ασφαλιστήριο του φορτίου, το τιμολόγιο του φορτίου, άδειες εξαγωγής, πιστοποιητικά του φορτίου και έκθεση του πραγματογνώμονα του φορτίου. .

Η τράπεζα η οποία προβαίνει σε πληρωμή με την λήψη εγγράφων, δεν δέχεται φορτωτική η οποία δεν βεβαιώνει ότι τα εμπορεύματα ήταν σε προφανή καλή κατάσταση και τάξη ή ότι τα εμπορεύματα φορτώθηκαν επί του πλοίου

Ο πλοίαρχος υποχρεούται σε έκδοση της φορτωτικής:

- μετά το πραγματικό γεγονός της φόρτωσης
- κατόπιν αιτήσεως του φορτωτή
- σύμφωνα με τον τύπο που θα ζητήσει ο φορτωτής (KINΔ169)

Ο φορτωτής έχει αξίωση και μάλιστα αγωγή κατά του μεταφορέα προς έκδοση φορτωτικής:

- μετά τη φόρτωση
- αφού το ζητήσει
- σε εύλογο χρονικό διάστημα από τη φόρτωση

Είναι απαραίτητη η υπογραφή του εκδότη για την εγκυρότητα της φορτωτικής.

Νομικό ζήτημα: εάν η υπογραφή στην πρώτη σελίδα καθιστά δεσμευτικές τις ρήτρες που ακολουθούν.

ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (BILL OF LADING) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Αναγκαία
στοιχεία για την
εγκυρότητα της
φορτωτικής:

- Υπογραφή εκδότη (υπογράφει ο πλοίαρχος, ο πράκτορας ή ο χρονοναυλωτής)
- Προσδιορισμός πλοίου.
- Περιγραφή είδους και ποσότητας φορτίου.
- Τόπος και ημερομηνία έκδοσης.
- Όνομα ή επωνυμία παραλήπτη (receiver)

1 ^ο στάδιο	Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων Πρόσωπα: α) Θαλάσσιος μεταφορέας (πλοιοκτήτης/χρονοναυλωτής) β) φορτωτής (shipper) Στην πράξη καταρτίζεται με booking note ή σύμφωνα με την mate's receipt
2 ^ο στάδιο	Φόρτωση των πραγμάτων Πραγματικό γεγονός Αποτελεί όρο ενεργοποίησης των εννόμων αποτελεσμάτων που απορρέουν από την φορτωτική,
3 ^ο στάδιο	Έκδοση φορτωτικής κατά ΚΙΝΔ 168 Εκδότης: ~Θαλάσσιος μεταφορέας Υπογράφων: ~Πλοίαρχος ως αντιπρόσωπος του μεταφορέα, πράκτορας, χρονοναυλωτής Δικαιούχος: ~Φορτωτής (ναυλωτής ή τρίτο πρόσωπο)

Στοιχεία που
περιέχονται στις
φορτωτικές:

- Καθορισμός εκναυλωτή, φορτωτή και πλοιάρχου.
- Καθορισμός λιμανιών φόρτωσης και εκφόρτωσης.
- Μνεία συμφωνιών για ναύλο.
- Διακριτικά σημεία των πραγμάτων που φορτώθηκαν.
- Αριθμός δεμάτων, ποσότητας, βάρους.
- Αναφορά της εμφανούς τάξης και κατάστασης των πραγμάτων.

ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ (BILL OF LADING) ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να προκύπτει από την φορτωτική είναι:

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ (IDENTITY OF THE CARRIER), καθώς ο μεταφορέας θα εναχθεί από τον παραλήπτη σε περίπτωση ζημίας ή ελλείμματος του φορτίου.

Υπάρχουν περιπτώσεις που δεν είναι ξεκάθαρο εάν ο μεταφορέας είναι ο πλοιοκτήτης ή κάποιος από τους ναυλωτές και πρέπει να εξετασθεί ενδελεχώς το σύνολο της φορτωτικής για να διαπιστωθεί ποιος είναι ο μεταφορέας.

Συχνά τίθενται ρήτρες στις φορτωτικές με τις οποίες διευκρινίζεται ποιος είναι ο μεταφορέας. Δεν πρέπει να οδηγούν σε απαλλαγή του μεταφορέα από την ευθύνη π.χ. παραπέμποντας σε νομικό πρόσωπο που δεν σχετίζεται με το πλοίο ή είναι αφερέγγυο.